

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Par grozījumiem Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas stājas spēkā 2021.gada 1.jūlijā

21.10.2020.

Informējam, ka 2020.gada 15.oktobrī ir pieņemti grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas 2020.gada 21.oktobrī publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr.204 un stājas spēkā **2021.gada 1.jūlijā**.

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (turpmāk – likums) veikti, lai pārņemtu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) regulējumus¹ pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) piemērošanas noteikumu e-komercijas jomā vienkāršošanai, tādējādi nodrošinot godīgas konkurences vidi – ES līmenī visiem uzņēmējiem neatkarīgi no to reģistrācijas valsts.

Likumā ir veikti šādi **būtiskākie grozījumi**:

- ✓ **ārpussavienības režīms tiek paplašināts uz jebkādiem pakalpojumiem;**
- ✓ **savienības režīms tiek paplašināts uz jebkādu pakalpojumu sniegšanu, preču tālpārdošanu ES teritorijā, kā arī preču piegādi ar saskarnes palīdzību;**
- ✓ **ieviests jauns importa režīms jeb īpašs režīms no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai;**
- ✓ **ieviests īpašs PVN režīms importa par preču sūtījumiem deklarēšanai un samaksai.**

Likumā katra konkrētā režīma (ārpussavienības, savienības, importa) piemērošanai izveidoti atsevišķi panti, kuros vienuviet noteikts:

- ✓ personu loks, kuras var reģistrēties konkrētā režīma izmantošanai;
- ✓ reģistrācijas procedūra un termiņi, reģistrācijas iesniegumā konkrētā režīma izmantošanai norādāmā informācija;
- ✓ izslēgšanas no konkrētā režīma reģistra iemesli, PVN maksātāja pienākumi režīma piemērošanai;
- ✓ PVN deklarācijas iesniegšanas kārtība un nodokļa samaksas termiņš, kā arī deleģējums Ministru kabinetam noteikt kārtību, kādā PVN maksātājs, kas ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) PVN maksātāju reģistrā konkrētā režīma izmantošanai, sagatavo un aizpilda PVN deklarāciju, un deklarācijā norādāmo informāciju.

Likums papildināts ar **140.²pantu**, kurā noteikta **ārpussavienības režīma jeb īpašā režīma pakalpojumiem, ko sniedz PVN maksātāji, kuri neveic saimniecisko darbību ES**, piemērošanas kārtība.

Ārpussavienības režīmu ir tiesības piemērot **visiem ES sniegtajiem pakalpojumiem**, ko sniedz PVN maksātājs, kuram ES teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgās iestādes, un kuri tiek sniegti **personai, kura nav PVN maksātāja** un kura ir reģistrēta patēriņa dalībvalstī vai kurai tajā ir deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta.

¹ Padomes 2017.gada 5.decembra Direktīvas (ES) 2017/2455, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvas 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā regulējumu; Padomes 2019.gada 21.novembra Direktīvas (ES) 2019/1995, ar ko attiecībā uz noteikumiem par preču tālpārdošanu un konkrētām preču piegādēm iekšzemē groza Direktīvu 2006/112/EK, regulējumu; Padomes 2018.gada 4.decembra Direktīvas (ES) 2018/1910, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm, 36.panta 4.punktu.

Likums papildināts ar **140.³pantu**, kurā noteikta **savienības režīma jeb īpaša režīma preču tālpārdošanai ES, preču piegādēm, kas veiktas ar šādas piegādes veicinošas elektroniskas saskarnes palīdzību, un pakalpojumiem, ko sniedz PVN maksātāji, kuri veic saimniecisko darbību ES, bet ne patēriņa dalībvalstī**, piemērošanas kārtība.

Savienības režīmu ir tiesības piemērot:

- ✓ **visiem ES sniegtajiem pakalpojumiem**, ko sniedz PVN maksātājs, kam ES ir saimnieciskās darbības mītnes vieta vai pastāvīga iestāde, bet kuram patēriņa dalībvalsts teritorijā nav saimnieciskās darbības mītnes vietas un pastāvīgas iestādes, un kas tiek sniegti **personai, kura nav PVN maksātāja**;
- ✓ **visām ES teritorijā piegādātajām precēm personai, kas nav PVN maksātāja**, kuru piegādes veic PVN maksātājs, kas:
 - veic preču tālpārdošanu ES teritorijā;
 - veicina preču piegādi, ja preču nosūtīšana un transportēšana sākas un beidzas vienā dalībvalstī.

Likums papildināts ar **140.⁴pantu**, kurā noteikta **importa režīma jeb īpaša režīma no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai**, piemērošanas kārtība.

Importa režīmu ir tiesības piemērot **no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai, ja preču, izņemot akcizes preču, sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 euro**, ko veic PVN maksātājs:

- ✓ kas veic saimniecisko darbību ES un kurš veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu;
- ✓ PVN maksātājs, kas veic saimniecisko darbību ES un kurš veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu, un kuru pārstāv starpnieks, kas veic saimniecisko darbību ES;
- ✓ PVN maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību ES un kurš veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu, un kuru pārstāv starpnieks, kas veic saimniecisko darbību ES;
- ✓ nodokļa maksātājs, kas veic saimniecisko darbību trešajā valstī, ar ko ES ir noslēgusi nolīgumu par savstarpēju sadarbību².

PVN maksātājiem, kuri izmantos ārpussavienības, savienības vai importa režīmu, ar 2021.gada 1.jūliju PVN deklarācijas iesniegšanas termiņš ir līdz nākamā mēneša beigām, kas seko taksācijas periodam, un attiecīgi samaksas termiņš ir līdz nākamā mēneša beigām, kas seko taksācijas periodam, par kuru iesniegta PVN deklarācija.

² Darbības joma ir līdzīga Padomes 2010.gada 16.marta Direktīvai 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem un Padomes 2010.gada 7.oktobra Regulai (ES) Nr.904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā, ko pieņem saskaņā ar Padomes 2011.gada 16.februāra Regulas (ES) Nr.182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu, 5.pantā minēto pārbaudes procedūru, un kurš veic preču tālpārdošanu no minētās trešās valsts.

Likums papildināts ar **140.⁵pantu**, kurā noteikta **īpaša nodokļa režīma importa par preču sūtījumiem deklarēšanai un samaksai** piemērošanas kārtība.

Īpašu nodokļa režīmu importa par preču sūtījumiem deklarēšanai un samaksai ir tiesības piemērot **preču tālpārdošanas sūtījumiem no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, izņemot akcīzes preces, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 euro**, ja:

- ✓ preču piegāde netiek veikta saskaņā ar likuma 140.⁴pantā noteikto importa režīmu;
- ✓ preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas importa dalībvalstī.

Ar minēto likuma regulējumu tiek noteikts, ka PVN maksātājam, kas uzrāda preces muitas iestādei, ir pienākums:

- ✓ iekasēt aprēķināto PVN, **piemērojot PVN standartlikmi**, no preču saņēmēja;
- ✓ iekasēto PVN summu par preču tālpārdošanas sūtījumiem no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām kā kopsummu deklarēt reizi mēnesī muitas iestādes izsniegtā paziņojumā un iemaksāt valsts budžetā līdz tā mēneša 16.datumam, kas seko mēnesim, kurā preces ir deklarētas;
- ✓ nodrošināt detalizētu uzskaiti par darījumiem, uz kuriem attiecas īpašs nodokļa režīms importa par preču sūtījumiem deklarēšanai un samaksai.

Citi grozījumi

Preču piegādei par atlīdzību un pakalpojuma sniegšanai par atlīdzību pielīdzināmie darījumi

Likuma 6.pants papildināts ar piekto, sesto un septīto daļu saistībā ar to, ka no 2021.gada 1.jūlija preču nosūtīšanas vai transportēšanas veicināšana, izmantojot elektronisku saskarni (piemēram, tirdzniecības vietu, platformu vai portālu), tiks pielīdzināta preču piegādei par atlīdzību.

Preču tālpārdošanas darījumi

Saistībā ar to, ka no 2021.gada 1.jūlija preču tālpārdošanas darījumi tiks definēti pēc teritoriālās piederības – preču tālpārdošana ES teritorijā un no trešajām teritorijām vai trešajām valstīm importētu preču tālpārdošana –, kā arī preču tālpārdošanas tvērumā iekļauta arī preču piegādātāja netiešā iesaiste preču transportēšanā vai nosūtīšanā, likumā ir izslēgts 10.pants un likums papildināts ar jaunu 10.¹pantu, kurā precizēts preču tālpārdošanas darījumu tvērums.

Preču piegādes vieta tālpārdošanas darījumos

Tā kā preču tālpārdošanas darījumos ir iesaistīts arī PVN maksātājs, kas veicina preču piegādi, ir nepieciešams saskaņot preču piegādes vietu un preču nosūtīšanas un transportēšanas vietu. Tādējādi likumā ir izslēgts 13.pants un likums papildināts ar jaunu 13.¹pantu, precizējot darījuma jēdzienu un darījuma vietu.

Ar PVN neapliekamie preču tālpārdošanas darījumi

Likums papildināts ar 52.¹pantu, kas nosaka ar PVN neapliekamos preču tālpārdošanas darījumus.

Noteikumi citas dalībvalsts PVN maksātāja reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā

Ar 2021.gadu preču robežvērtība 10 000 *euro* tiek piemērota arī preču piegādes vietas noteikšanai tālpārdošanas darījumiem ES teritorijā. Tādējādi likuma 60.panta otrās daļas 1.punktā noteiktā **robežvērtība 35 000 *euro* preču tālpārdošanas darījumos tiek aizstāta ar 10 000 *euro* robežvērtību,** kuru sasniedzot vai pārsniedzot citas dalībvalsts PVN maksātājam jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā.

Priekšnodokļa atskaitīšana

Papildinot priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības ar preču piegādi ES teritorijā, ko veic PVN maksātājs, kas ir veicinājis preču piegādi ar elektroniskas saskarnes starpniecību, likuma 92.panta pirmā daļa ir papildināta ar 9.punktu, kurā noteikts, ka priekšnodoklis ir aprēķinātā vai samaksātā nodokļa summas par preču piegādi, ko veic tāds nodokļa maksātājs, kuru uzskata, ka tas ir saņēmis un piegādājis preces saskaņā ar šā likuma 6.panta sestās daļas nosacījumiem.

PVN rēķina izsniegšanas pienākums

Ar 2021.gada 1.jūliju tiks atcelta prasība PVN maksātājiem, kuri veic preču tālpārdošanu ES teritorijā un izmanto savienības režīmu, izsniegt nodokļa rēķinu par preču tālpārdošanas darījumu. Tādējādi likuma 127.panta pirmā daļa ir papildināta ar 3.punktu, nosakot to PVN maksātāju loku, kuriem nav pienākuma izrakstīt nodokļa rēķinu, rodoties kādam no noteiktajiem apstākļiem.

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienests